

Onderwerp

Mededeling uitvoering moties RES 1.0

Kern mededeling:

Bij de behandeling van de Informatiebrief Regionale Energie Strategie (RES) 2.0 heeft het college toegezegd om ruim voor de RES 2.0 met een mededeling naar de Staten te komen over hoe inwonerp participatie en het energieverbruik van bedrijven zijn uitgewerkt. Dit betreft de voortgang van de uitvoering van de moties RND19 en RND20. Deze mededeling dient ter afdoening van die toezegging.

De ingediende moties hebben tot vervolgacties in RES-verband geleid. Op het gebied van participatie wordt na de zomer een intensieve raadpleging van inwoners gekozen. Dit is onderdeel van een inclusief en representatief aanpak ten aanzien van de betrokkenheid van inwoners bij de RES Flevoland. Het college heeft bij de behandeling van de Informatiebrief van energiebesparing bij bedrijven zijn samen met de zes gemeenten en de provincie van Flevoland & Gooi en Vechtstreek stappen ondernomen om te komen tot een energiebesparingsplicht. Streven is om deze in 2022 vast te stellen en in 2023 te brengen.

Mededeling:

Bij de vaststelling van de RES Flevoland 1.0 hebben Provinciale Staten moties ingesteld over 1) participatie van inwoners bij de RES en 2) het energieverbruik van bedrijven. Het college heeft bij de behandeling van de Informatiebrief RES 2.0 de commissie RND toegezegd uw Staten te informeren over de uitvoering van de moties. Deze mededeling dient ter afdoening van die toezegging.

Motie “Flevolandse aan het roer via een burgerpanel energietransitie”

Met deze motie hebben uw Staten aandacht gevraagd voor de betrokkenheid van burgers bij de beleidsvorming in toekomstige versies van de RES. De motie draagt op de volgende punten te zetten dat:

- 1) De RES Flevoland adviseert bij de inhoudelijke ontwikkeling en uitvoering van de RES' en;
- 2) Een duidelijk mandaat en een sterke en onafhankelijke positie t.o.v. de provincie en de organisatie RES heeft;
- 3) Samengesteld is op een wijze die rekening houdt met de uitgangspunten van de motie en de representativiteit.

Uitvoering van de motie

Naar aanleiding van deze motie heeft de provincie initiatief genomen om een inwonersraadpleging te organiseren in de tweede helft van 2022. Dat is gezamenlijk met regionale partners opgepakt en uitgewerkt tot een concreet plan van aanpak. Het bestuurlijk overleg RES is vastgesteld. De raadpleging wordt na de zomer opengesteld en de resultaten hiervan zijn onderdeel van de besluitvorming van de Algemene Vergadering van het waterschap over de RES 2.0 in het voorjaar van 2023.

Voor het vormgeven van de raadpleging is in deze fase van de RES gekozen voor het instrument Participatieve Waarde Evaluatie (PWE) in te zetten. Dit instrument is ontwikkeld door de TU Delft, VU Amsterdam en ITS Leeds en is al diverse keren ingezet voor de regionale en lokaal klimaat- en energiebeleid¹. In de PWE wordt een grote groep van burgers gevraagd de RES-organisatie via een online omgeving te adviseren over een concreet vraagstuk. Dat heeft ten opzichte van fysieke participatievormen het voordeel dat het minder comfortabel zijn met spreken in het openbaar gehoord worden. Het gaat om het betrekken van het “stille midden”, of gaat verder dan het meenemen van de motie, de “usual suspects”.

¹ U kunt meer informatie over en voorbeelden van PWE's vinden via de website van de TU Delft: <https://www.tudelft.nl/tbm/pwe>

Registratienummer

2940272

Datum

16 mei 2022

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Fackeldey, J.A.

**Ter kennisname aan
PS en burgerleden**

Mededeling Commissie Ter kennisname

Bladnummer

2

Registratienummer

2940272

Deze PWE-raadpleging is onderdeel van een structurele inzet op inwonerbetrokkenheid binnen de RES Flevoland. Dit wordt op de laatste pagina van deze mededeling nader toegelicht.

Advies over inhoudelijke ontwikkeling en uitvoering van toekomstige RES'en

Het vraagstuk dat richting RES 2.0 wordt voorgelegd gaat over het door inwoners gewenste regionale ambitieniveau in de energietransitie, de daarbij horende strategie en de argumenten hiervoor. Een PWE wordt niet voorgelegd in de vorm van stellingen, maar in de vorm van verschillende beleidsopties, waarbij ook (neven)effecten inzichtelijk zijn gemaakt. Naast de opvatting van inwoners wordt ook gevraagd naar de argumenten en waarden die mensen gebruiken om voor een bepaalde beleidsoptie te kiezen. We halen dus niet enkel op wat mensen vinden, maar ook waarom en op basis waarvan.

Gezien de fase waarin de RES Flevoland zich bevindt zal de raadpleging een visievormend karakter hebben, zonder kwantitatieve kaders en zonder vooraf vastgelegd ambitieniveau. Dat laatste is juist waar we inwoners in deze fase bij willen betrekken, waarbij uiteraard aandacht is voor zowel mensen die voor als tegen de energietransitie zijn. De uitkomsten kunnen leiden tot nieuwe belevingsvorming in de RES 2.0 en zijn ook input voor vervolgstappen, bijvoorbeeld naar aanleiding van de uitkomsten van de technische potentiëstudie en het gesprek met uw Staten hierover.

Een duidelijk mandaat en een sterke onafhankelijke positie

De inwoners die meedoen aan de raadpleging staan volledig los van de RES Flevoland. Vanuit de RES heeft Populytics de opdracht gekregen de PWE te ontwerpen en uit te voeren. Het bestuurlijk overleg RES heeft besloten dat de opbrengst van de PWE wordt meegenomen in de RES 2.0, waarbij onderbouwd wordt wat er wel en niet met de opbrengsten gedaan wordt. Besluitvorming over de opvolging van de raadpleging blijft een bevoegdheid van Provinciale Staten, de zes gemeenteraden en de Algemene Vergadering van het waterschap. De interpretatie van de opbrengsten en de mate waarin deze worden tot afspraken in RES-verband leiden, is nadrukkelijk onderdeel van het gesprek met Provinciale Staten over de RES 2.0.

Inclusief en representatief

De raadpleging wordt op twee manieren opengesteld: via een open raadpleging en via een representatieve steekproef uit een burgerpanel. Hierdoor zijn zowel inclusie als representativiteit geborgd in de raadpleging.

Vanuit het uitgangspunt inclusie is gekozen voor de open raadpleging. Flevolandse inwoners die mee willen denken en doen, mogen hieraan meedoen. Hierboven is al benoemd dat een PWE een relatief diverse groep inwoners aan kan spreken. Inwoners worden actief benaderd om mee te doen met een communicatiecampagne, waarbij aangesloten wordt op bestaande kanalen en initiatieven vanuit de verschillende organisaties die bij de RES zijn aangesloten. Op de laatste pagina van deze mededeling lichten we de brede inzet op communicatie verder toe. De raadpleging wordt op een B1-taalniveau aan respondenten voorgelegd, zodat deze qua taalgebruik toegankelijk is. Inwoners die meedoen aan de raadpleging worden ook benaderd om structureel betrokken te blijven bij de RES Flevoland.

Op het gebied van representativiteit blijkt uit eerdere PWE's dat een open raadpleging een relatief diverse groep respondenten oplevert vergeleken met andere (fysieke) participatievormen. Er is desondanks geen sprake van een volledig representatieve steekproef bij alleen een open raadpleging. Daarom zal naast de open raadpleging ook een groep Flevolandse deelnemers uit een burgerpanel worden benaderd. Hierbij wordt een respons van 750 deelnemers als target gehanteerd. De resultaten van de raadpleging vormen een

afspiegeling van Flevoland op het gebied van geslacht, leeftijd en opleidingsniveau en kunnen naast de resultaten van de open raadpleging worden gepresenteerd.

Motie “Inzicht in energiebesparing en -verbruik bij Flevolandse bedrijven en instellingen”

Met deze motie hebben uw Staten het college verzocht:

- 1) Nog dit jaar in kaart te brengen hoe provincie Flevoland, eventueel samen met medeoverheden en partners, bedrijven en instellingen in Flevoland kan laten voldoen aan hun meldingsplicht in aanloop naar RES 2.0;
- 2) De resultaten van deze verkenning inclusief lasten en baten voor verdere besluitvorming aan de PS voor te leggen.

Uitvoering van de motie

De provincie heeft het initiatief genomen om samen met de 6 gemeenten te komen tot een toezichtstrategie voor de energiebesparingsplicht bij bedrijven en instellingen. Hierbij wordt er nauw samengewerkt met de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV). De OFGV is de uitvoeringsorganisatie waar de uitvoering van de toezichtstrategie zal worden belegd.

Door de OFGV is een inschatting gemaakt van het besparingspotentieel bij de bedrijven in Flevoland. Dit is gedaan op basis van informatie vanuit het RVO en ervaring bij het uitvoeren van besparingsonderzoeken. Hiertoe zijn de bedrijven die informatie-plichtig zijn in het kader van de energiebesparingsplicht. Zij hebben een jaarverbruik groter dan 25.000 m³ gas en/of 50.000 kWh elektriciteit. Ingeschat is dat er 23% van het verbruik potentieel bespaard kan worden. In onderstaand overzicht is dit verder uitgewerkt.

Gemeente	Aantal bedrijven	Verbruik in kWh elektriciteit (x1.000)	Verbruik in m³ gas (x1.000)	Geschat aan mogelijke CO₂-besparing in tonnen
Almere	6.720	378.061	42.910	59.897
Dronten	1.961	112.645	10.368	16.799
Lelystad	2.675	172.684	19.686	27.396
Noordoostpolder	2.778	430.362	36.332	62.760
Urk	840	55.610	6.841	9.039
Zeewolde	1.411	103.455	10.231	15.736

Met de zes gemeenten wordt gewerkt aan het vaststellen van een gezamenlijke doelstelling. Deze zal worden vertaald in een regionale aanpak Energiebesparing met een basisopdracht tot uitvoering aan de OFGV. Onderdeel hiervan is een menukaart (waaier) voor maatwerk per gemeente. De menukaart bevat drie delen: wat de gemeenten gerealiseerd willen hebben, hoe de OFGV dit gaat invullen en hoe partijen rapporteren aan elkaar. De menukaart krijgt hiermee de status van afspraak tussen opdrachtgever(s) en de OFGV als opdrachtnemer. Streven is om in 2022 tot opdrachtverlening en in 2023 tot uitvoering hiervan te komen. In het kader van de RES 2.0 zal de voortgang worden gerapporteerd.

Bijlage: Structurele betrokkenheid van inwoners bij de RES Flevoland

Bladnummer

4

Registratienummer

2940272

De inzet van de PWE is een van de vele stappen die de RES Flevoland onderneemt om inwoners structureel te betrekken bij het beleidsproces. Ter volledigheid is hieronder een beknopt overzicht opgenomen van de stappen die nu in uitvoering zijn of gepland staan:

Betrokkenheid van jongeren

Jongeren en jongwerkenden hebben belang bij toekomstbestendige RES'en. Het gaat immers om hun leefomgeving en hun energievoorziening. Belangrijke keuzes daarover worden in de RES gemaakt, dus jongeren en jongwerkenden moeten nu mee kunnen praten. De Flevolandse JongRES-ambassadeur stelt momenteel een jongerenraad samen. Deze jongerenraad gaat meepraten over specifieke RES-vraagstukken. Via honoursavonden op hogescholen worden jongeren uitgedaagd mee te denken over de RES. Ook zijn we aan het verkennen of we via de Jongerenadviesraad van het IVN jongeren mee kunnen laten denken met vraagstukken over de RES.

Inwonerenquête

Onderzoeksbureau Citisens heeft in 2021 voor de RES 1.0 een enquête onder Flevolandse inwoners uitgevoerd. Citisens onderzocht wat Flevolandse inwoners vinden van de energietransitie en welke duurzame maatregelen ze zelf al hebben genomen. Daarnaast is gekeken in hoeverre ze bekend zijn met de RES en hoe ze hierbij betrokken willen worden. 1.469 Flevolandse inwoners hebben de enquête ingevuld. Dit vormt een representatieve afspiegeling van Flevolandse inwoners op het gebied van geslacht, leeftijd en opleidingsniveau. De enquête wordt periodiek herhaald. Met name de ontwikkeling tussen jaren is hierbij waardevolle informatie. De PWE is een andersoortig instrument, omdat bij de PWE intensiever en op een andere manier naar de input van inwoners gevraagd wordt. Kort gezegd peilt de enquête periodiek een mening op een stelling, terwijl de PWE mensen expliciet bevraagt op een concreet RES-vraagstuk.

Ruimtelijke potentiëstudie

Bij de PWE-raadpleging die in 2022 wordt uitgevoerd is geen sprake van een kwantitatieve doelstelling of ambitieniveau. Inwoners worden juist bevraagd op hun opvattingen over het te kiezen ambitieniveau. Naast de raadpleging start in 2022 het onderzoek naar ruimtelijke potentie. Hierbij worden de technische mogelijkheden voor extra hernieuwbare energie in Flevoland in kaart gebracht. Daarbij gaat het niet alleen om zon en wind, maar ook om andere vormen van hernieuwbare energie. De resultaten van deze technische verkenning van de ruimtelijke potentie worden opgenomen in de RES 2.0 waarbij de keuze voor een eventueel vervolg wordt voorgelegd. Dit in relatie tot het opgehaalde ambitieniveau uit de PWE.

Campagne

Vanuit de RES wordt samen met de gemeenten, provincie en het waterschap een bewustwordings- en activeringscampagne opgebouwd. Deze is gericht op inwoners en ondernemers in Flevoland. We ontwikkelen een campagne die minimaal 2 à 3 jaar loopt en een paraplu is voor bij voorkeur (zoveel mogelijk) alle provinciale, regionale en indien mogelijk lokale communicatie over de energietransitie. Een basisconcept dat richting geeft aan alle vormen van communicatie, die geloofwaardig, relevant, consequent en consistent is, met duidelijke, herkenbare afzenders.